

ході наукового пізнання виявити головні, сутнісні елементи і сторони економічної дійсності і відвернутися від другорядних і малозначних властивостей. Метод аналізу і синтезу – важливі інструменти проникнення в єство економічної дійсності. При аналізі об'єкт дослідження намагаються розділити на складові його частини і вивчити окремо. При синтезі (декомпозиції) з'єднується в єдине ціле інформація, що характеризує окремі об'єкти дослідження. Метод наукової індукції передбачає дослідне вивчення явищ, в ході якого здійснюється перехід окремих фактів до загальних висновків. Дедукція – здобуття приватних висновків на основі загальних положень. Індукція і дедукція знаходяться в нерозривній єдності. Ці методи використовувалися для визначення сутності методології прогнозування і планування фінансової діяльності підприємства

Отже, використання системного підходу та різноманітних методів дослідження при здійсненні фінансово-господарської діяльності, дозволяє виявити вплив на фінансовий стан кожного фактору окремо, та в цілому, виокремити найбільш важливі з них.

Інформаційні джерела:

1. Бланк І.А. Стратегія и тактика управління фінансами. / І.А. Бланк. – К.: 2001.
2. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. А.М. Поддерьогін. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Дуда А.В., гр. Ф3-19

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Н.М. Гаркуша**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Як відомо, витрати підприємства формуються в процесі використання ресурсів при здійсненні певної його діяльності. Вони мають різну цільову спрямованість, але найбільш загальним і принциповим є поділ їх на операційні, фінансові, інвестиційні та надзвичайні витрати.

Відповідно до абзацу 15 частини 1 статті 1 закону України про «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного

капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

В сучасних умовах проблема управління витратами стає все більше однією з найактуальніших тому що, від рівня і динаміки витрат залежать не тільки фінансові результати окремих підприємств та їх структурних підрозділів, але й ефективність формування національного доходу на рівні держави загалом. Обрана тема є досить актуальною, оскільки більш детальне вивчення стану витрат на підприємстві дозволить визначити чинники, що впливають на їх склад та структур, а також виявити шляхи скорочення їх рівня.

Вже досить довго специфіка управління витратами на підприємствах є областю дослідження вчених. Інтерес, який проявляється до процесу управління витратами підприємств, свідчить наявність цілої низки публікацій, присвячених цій темі, як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, а саме: П. Атамаса, Ф. Бутинця, Ю. Великого, М. Голова, І. Давидовича, К. Друрі, О. Крушельницької, А. Турила, Ю. Цал-Цалко та ін.

Управління витратами є досить складним процесом планування та контролю, що використовується багатьма підприємствами як невід'ємна частина управління бізнесом і вважається одним з найбільш складних завдань у його керуванні. Взяти під контроль загальне управління бюджетом компанії можна впровадивши ефективну систему управління витратами. Економічний стан компанії на сьогодні залежить від рівня впровадження науково-технічних інновацій та значення робітників і їх місця у виробничих процесах. Саме цим обумовлено те, що одним з ключових напрямків створення підприємства, що успішно розвивається і функціонує, є формування ефективної системи управління витратами.

Для ефективного функціонування на будь якому підприємстві управління витратами передбачає виконання всіх функцій управління. Тобто функції повинні реалізовуватись через елементи управлінського процесу: планування, прогнозування, нормування, калькулювання, організація, мотивація та стимулювання, облік, аналіз, регулювання та контроль витрат. У науковій літературі існують різні точки зору стосовно факторів, що впливають на витрати підприємства, проте всі їх можна поділити на внутрішні та зовнішні.

Планування є необхідною передумовою успішної діяльності організації в майбутньому, але існують різні ситуації які запланувати чи прогнозувати неможливо. Так, з березня місяця 2020 року КМУ на території України ввів карантин, обмежувальні заходи якого значною мірою вплинули на діяльність підприємств. Те, що підприємства

призупинили свою роботу через карантин, не означає, що в нього не виникатиме жодних витрат. Навіть у період так званого простою підприємствам доводиться витрачатися на заробітну плату, амортизацію основних засобів і нематеріальних активів, оплату комунальних та експлуатаційних послуг, та інші адміністративні та управлінські активи.

За даних умов карантину у підприємств виникли такі додаткові витрати: на засоби індивідуального захисту, витрати на дезінфекцію та прибирання робочих місць та території спеціальними розчинами, логістичне переміщення працівників на їх робоче місце, переформатування підприємства. Більшість підприємств внаслідок зменшення витрат перейшли на дистанційну форму роботи, набирає нових обертів онлайн торгівля.

В економічній практиці термін «витрати» нерідко застосовується для характеристики всіх витрат підприємства за певний період. Якщо не зважати хоч на одну функцію управління витратами це може звести на нуль всю роботу. На різних стадіях управління витратами передбачає єдині вимоги до інформаційного забезпечення, планування, обліку, аналізу витрат на підприємстві.

Дотримання вищезазначених принципів управління витратами створює базу для економічної конкурентоспроможності підприємства і завоювання ним передових позицій на ринках.

УПРАВЛІННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Карабута Я.С., гр. Ф-25

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Т.О. Тарасова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

За результатами обстеження інвестиційної активності суб'єктів господарювання, в рамках якого досліджувався розподіл цілей інвестування у 2019 р доведено, що близько 52 % від загального їх числа вкладали кошти в оновлення виробничого процесу та впровадження нових технологій. Це доводить той висновок, що головною метою реальних інвестицій є модернізація виробництва крізь призму фінансових наслідків амортизаційної політики, яка здатна забезпечити зростання вартості грошового потоку й оптимізувати податкове навантаження.